

Centralizētais eksāmens par vispārējās vidējās izglītības apguvi

LATVIJAS UN PASAULES VĒSTURE

KODS

								-				V	E	S
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	---	---	---

1. daļa

Iepazīsties ar norādījumiem!

Darba lapās un atbilžu lapā ieraksti kodu, kuru tu saņēmi, ienākot eksāmena telpā!

Eksāmenā veicamo uzdevumu skaits, iegūstamo punktu skaits un paredzētais izpildes laiks:

Daļa	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Laiks
1. daļa	9	50	40 min
2. daļa	9	50	90 min
3. daļa	1	24	70 min

Darbu veic ar tumši zilu vai melnu pildspalvu!

Eksāmena norises laikā eksāmena vadītājs skaidrojumus par uzdevumiem nesniedz.

1. daļa

Pēc 1. daļas uzdevumu izpildes atbildes uzmanīgi ieraksti atbilžu lapā!

2. daļa

Iepazīsties ar uzdevumiem, izlasi dotos tekstus un atbildes ieraksti darba lapā!

3. daļa

Izvēlies vienu no četriem piedāvātajiem tematiem, izpildi prasīto un uzraksti strukturētu argumentētu pārspriedumu!

Raksti salasāmi!

2015

1. uzdevums (5 punkti).

Atrodi norādītajam laikam atbilstošo Latvijas vēstures notikumu un ieraksti tabulā pareizās atbildes burtu! (Notikumu ir vairāk.)

Gads	Burts	Latvijas vēstures notikums
1 1260		A Kurzemes un Zemgales hercogistes izveidošanās
2 1561		B Durbes kauja
3 1819		C Latvijas Republikas proklamēšana
4 1868		D dzimtbūšanas atcelšana Vidzemes guberņā
5 1920		E Rīgas Latviešu biedrības dibināšana
		F Satversmes sapulces vēlēšanas
		G Latvijas Republikas pirmās Saeimas vēlēšanas

2. uzdevums (5 punkti).

Atrodi, kurš pasaules vēstures notikums (process) bija cēlonis Latvijas vēstures notikumam (procesam)! (Latvijas vēstures notikumu (procesu) ir vairāk.)

Pasaules vēstures notikums (process)	Burts	Latvijas vēstures notikums (process)
1 Krusta kari		A pirmās tipogrāfijas atvēršana Rīgā
2 Renesanse, humānisms		B Latvijas Republikas Satversmes pieņemšana
3 Apgaismība		C Mihaila Eizenšteina projektēto ēku celtniecība
4 Industriālā revolūcija		D Livonijas izveidošana
5 Jūgendstila rašanās		E Jersikas izveidošana
		F Garlība Merķeļa literārā darbība
		G pirmās dzelzceļa līnijas Rīga–Dinaburga atklāšana

3. uzdevums (5 punkti).

Atrodi norādītajam laikam atbilstošo pasaules vēstures notikumu un ieraksti tabulā pareizās atbildes burtu! (Notikumu ir vairāk.)

Gads	Burts	Pasaules vēstures notikums
1 334 p.m.ē.		A Kompjēnas pamiers
2 1253		B ar Vestfālenes mieru noslēdzas Trīsdesmitgadu karš
3 1648		C Viktorija kļūst par Lielbritānijas karalieni
4 1882		D Trejsavienības izveidošanās
5 1918		E Maķedonijas Aleksandra karagājiens uz Persiju
		F Napoleona karagājiens uz Krieviju
		G Mindaugu kronē par Lietuvas karali

4. uzdevums (5 punkti).**Atrodi un apvelc katram skaidrojumam atbilstošā jēdziena burtu!**

1 piespiedu izsūtīšana

A deportācija

B trimda

C terors

D represijas

2 privātipašuma atsavināšana un nodošana valstij

A denacionalizācija

B nacionalizācija

C repatriācija

D denunciācija

3 republikas piekritēji un terora atbalstītāji Lielās franču revolūcijas laikā

A dekabristi

B puritāņi

C jakobīņi

D rojālisti

4 bruņinieku ordeņa priekšnieks un ordeņa zemju pārvaldnieks

A mestrs

B leitnants

C ģenerālis

D fogts

5 feodālais zemes īpašums, ko senjors nodeva vasalim lietošanā par karadienestu un uzticību

A lēnis

B pagasts

C ciems

D pils

5. uzdevums (5 punkti).**Atrodi un apvelc katram raksturojumam atbilstošo!**

1 Ahaju valdnieku karš Mikēnu valdnieka Agamemnona vadībā

A Trojas karš

B Peloponēsas karš

C grieķu–persiešu karš

D pūniešu karš

2 dokuments, kas noteica, ka Vidzeme un Rīga nonāk Zviedrijas karaļa varā

A Brīvības harta

B Altmarkas pamiers

C Vīnes kongresa vienošanās

D Zelta bulla

3 ASV piedāvātais plāns Eiropas ekonomiskajai atjaunošanai pēc Otrā pasaules kara

A Dauesa plāns

B Trumena doktrīna

C Rūzvelta „Jaunais kurss”

D Māršala plāns

4 pilsēta, uz kuru tika nomesta atombumba

A Tokija

B Hirosima

C Drēzdene

D Kobe

5 Molotova–Ribentropa pakts bija vienošanās par

A Otrā pasaules kara sākumu

B Čehoslovākijas pievienošanu Vācijai

C Vācijas uzbrukumu Francijai

D Vācijas un PSRS vienošanās par ietekmes sfēru sadalīšanu

6. uzdevums (5 punkti).

Tabulā, ievērojot X, norādi, kuri procesi vai notikumi bija Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas cēloņi (C) un kuri – sekas (S)!

Procesi vai notikumi	C	S
1 Latvijas Tautas frontes nodibināšana		
2 akcija „Baltijas ceļš”		
3 Saeimas vēlēšanas		
4 „pārbūves” un „atklātības” politika Padomju Savienībā		
5 Latvijas starptautiskā atzīšana		

7. uzdevums (6 punkti).

Rūpīgi izlasi tekstu!

14. un 15. gs. Ziemeļtālijas pilsētvalstis bija visbagātākās Eiropā. Parādījās interese par Senās Grieķijas un Senās Romas jeb **1** mantojumu. Tā radās mākslas un arhitektūras stils, kas balstīts uz **1** laikmeta paraugiem. To sauca par **2**. Uzkrājās lieli naudas līdzekļi, kas deva iespēju atbalstīt māksliniekus un domātājus, daudzi bagātie pilsoņi kļuva par **3**. Cieši saistībā ar **2** attīstījās idejas, kuras dzīves centrā Dieva vietā izvirzīja cilvēku. Šīs idejas sāka dēvēt par **4** filozofiju. **2** laikā radās dažādi izgudrojumi. Viens no būtiskākajiem izgudrojumiem, kas veicināja **4** ideju izplatību, bija **5** izgudrošana. Šo mehānismu radīja **6**.

Kuriem burtiem jābūt ciparu 1, 2, 3, 4, 5, 6 vietā? Izvēlies pareizo atbildi un apvelc tās burtu!

1 A aizvēsture B antīks C Senie Austrumi D arhaisks	2 A renesanse B reformācija C renovācija D rehabilitācija	3 A donors B akcionārs C mecenāts D kreditors
4 A apgaismība B sholastika C dogmatisms D humānisms	5 A iespiedprese B globuss C lineārā perspektīva D kompass	6 A da Vinči B Mediči C Gūtenbergs D Dante

8. uzdevums (5 punkti).**Izlasi vēstures avotu fragmentus, atrodi katram pareizās atbildes burtu un apvelc to!****1** Kādu procesu reglamentē šī dokumenta fragments?

Lai kļūtu par meistaru, viņam jāapzvēr, ka tam pieder 2 mārkas [nauda], viņa lietai jāatbilst šrāgu prasībām, viņam jānāk no atbilstošas kārtas.

- A iestāšanos cunftē
- B iestāšanos fabrikā
- C iestāšanos profesionālās izglītības skolā
- D iestāšanos armijā

2 Kāds process aprakstīts?

Vandaļi pameta savas dzimtas vietas un sava karaļa Gunderiha vadībā traucās uz Galliju, ko stipri izpostīja. Vandaļiem sekoja svēbi un alemaņi.

- A neolītiskā revolūcija
- B lielā tautu staigāšana
- C Franku impērijas sabrukums
- D Bizantijas iekarošana

3 Kāda notikuma cēlonis izklāstīts Vudro Vilsona runas fragmentā?

Karš, ko vācu zemūdenes ir uzsākušas pret tirdzniecības satiksmi, ir karš pret cilvēci. [...] Mums ir jāaizsargā miera un taisnīguma principi pasaulē.

- A „aukstā kara” sākums
- B Otrā pasaules kara sākums
- C ASV iesaistīšanās Pirmajā pasaules karā
- D koloniālais karš

4 Par kādu procesu runā vēsturnieks Margērs Vestermanis?

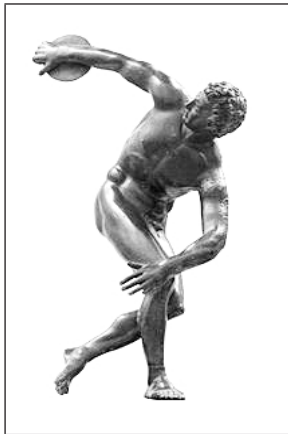
Hitleriskās okupācijas apstākļos Latvijā gājuši bojā aptuveni 75 000 Latvijas Republikas ebreju tautības pilsoņu, kā arī vairāki desmiti tūkstošu no Eiropas iznīcināšanai šurp atvesto ebreju.

- A holokausts
- B epidēmija
- C ugunsgrēks
- D mēris

5 Par kādu vēstures procesu ir stāstīts Džona Kenedija runas fragmentā?

Šī sasteigtā, slepenā un ārkārtējā komunistu raķešu uzstādīšana reģionā, par kuru ir zināms, ka to ar Savienotajām Valstīm un Rietumu puslodes tautām saista īpašas saites, šis slepenais lēmums pirmo reizi izvietot stratēģiskos ieročus ārpus Padomju Savienības, ko mūsu valsts nevar pieņemt. Mēs neriskēsim tikt ievilinātiem pasaules mēroga kodolkarā, taču mēs nenobīsimies arī no šī riska, ja mums nāksies stāties pretī.

- A Balkānu krīze
- B Karību krīze
- C Korejas krīze
- D Irākas krīze

9. uzdevums (9 punkti).**Aplūko attēlus! Izvēlies pareizās atbildes burtu un apvelc to!**

1 Kura vēstures perioda liecība ir Mirona skulptūra „Diskobols”?

- A aizvēstures
- B seno laiku
- C viduslaiku
- D jauno laiku

2 Kādam notikumam veltīta skulptūra?

- A Maratonas kaujai
- B Olimpa dieviem veltītām spēlēm
- C Romas imperatora godināšanai
- D Apolona tempļa atklāšanai

3 Kādam periodam atbilst politiskā karte?

- A 1900–1914
- B 1918–1940
- C 1945–1991
- D 1991–2014

4 Kāds politiskais režīms tajā laikā bija ar skaitli 1 apzīmētajās teritorijās?

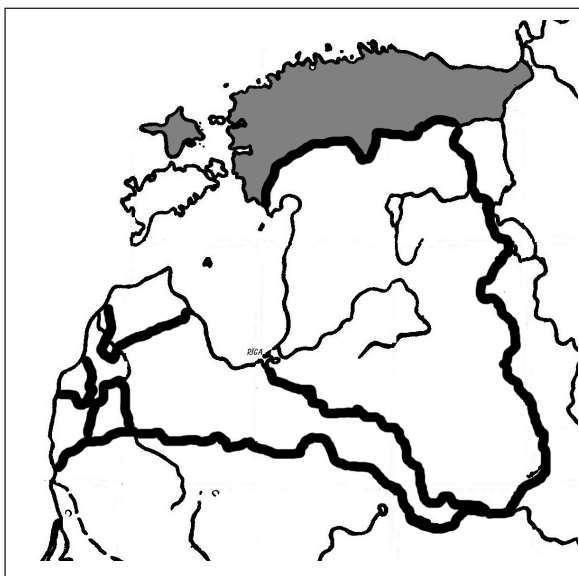
- A autoritārisms
- B totalitārisms
- C demokrātija
- D teokrātija

5 Kāds politiskais režīms tajā laikā bija ar skaitli 2 apzīmētajā teritorijā?

- A autoritārisms
- B totalitārisms
- C demokrātija
- D teokrātija

6 Kāda politiska ideoloģija radās un tika akceptēta valstī, kas apzīmēta ar skaitli 3?

- A fašisms
- B komunisms
- C darvinisms
- D nacisms

7 Kad pastāvēja šāds teritorijas politiskais dalījums?

- A 1300–1561
- B 1561–1629
- C 1629–1721
- D 1721–1795

8 Kāda vēsturiska notikuma sekas ir šāds teritoriālais dalījums?

- A Krusta karu
- B Livonijas kara
- C Polijas–Zviedrijas kara
- D Ziemeļu kara

9 Kam šajā laikā piederēja iekrāsotā teritorija?

- A Zviedrijai
- B Polijai-Lietuvai
- C Krievijai
- D Dānijai

**EKSĀMENS LATVIJAS UN PASAULES
VĒSTURĒ
12. KLASEI
2015
SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa**

KODS

									-				V	E	S
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	---	---	---

Rūpīgi iepazīsties ar uzdevumiem skolēna darba lapā un informācijas avotiem tekstu lapā! Izpildi uzdevumus! Ja nepieciešams, veic atzīmes tekstu lapā!

Aizpilda
vērtētājs:
**Vērtētāja
kods:**

1. Uzraksti vēstures periodu, uz kuru attiecas informācijas avoti! (1 punkts)

1. _____

2. No dotajiem jēdzieniem izvēlies četrus, kuri saistīti ar avotos atspoguļoto vēstures periodu, un izskaidro tos! (8 punkti)

merkantilisms, fašisms, Padomju Latvija, Saeima, piecgades plāns, sociālisms, apgaismība, Komunistiskā partija, polisa, kapitālistiskās valstis, darba dalīšana, kolhozs

Jēdziens	Skaidrojums

2. _____

3. Izlasi avotu A un izpildi uzdevumus! (12 punkti)

3.1. Uzraksti, kā katrs laikabiedrs vērtē dzīvi Latvijas PSR, un pamato to ar apgalvojumiem no teksta! (6 punkti)

1. laikabiedrs

2. laikabiedrs

3. laikabiedrs

3.2. Izmantojot avotus B, C, D, E, F, G, H, sameklē un uzraksti divus faktus, kas apstiprina katru laikabiedra viedokli! Norādi avotu! (6 punkti)

Avots A	Avota burts	Fakti
1. laikabiedra viedoklis		
2. laikabiedra viedoklis		
3. laikabiedra viedoklis		

3.1. _____

3.2. _____

Kopā par
3. uzd.:

4. Izmantojot avotos atrasto informāciju un savas zināšanas, apstiprini vai noliedz minētos apgalvojumus! (Apvelc pareizo izvēli!) Pamato savu izvēli! (6 punkti)

Latvijas PSR tautsaimniecība balstījās uz brīvā tirgus ekonomikas principiem.

Jā Nē

Latvijas PSR tautsaimniecība bija cieši integrēta PSRS ekonomikā.

Jā Nē

Padomju Latvijas iedzīvotājiem bija augsts labklājības līmenis, jo tika saražots liels produkcijas apjoms.

Jā Nē

4. _____

5. Izlasi avotu B! Atrodi un paskaidro, kuri citi trīs avoti liek apšaubīt avotā B izteiktos apgalvojumus par Latvijas PSR ekonomisko stāvokli! (6 punkti)

Avota burts	Skaidrojums

5. _____

6. Analizē avotus A, D, E, G, H un izpildi prasīto! (8 punkti)

6.1. Uzraksti, ko cenzēja padomju laikā! (3 punkti)

- _____
- _____
- _____

6.1. _____

6.2. Izmantojot informācijas avotus un savas zināšanas, uzraksti divus piemērus, kāpēc padomju režīmam bija iemesls baidīties no atklātas informācijas! (2 punkti)

- _____
- _____

6.2. _____

6.3. Uzraksti trīs faktus, kas liecina, ka padomju režīms ne vienmēr spēja kontrolēt situāciju Latvijā! (3 punkti)

- _____
- _____
- _____

6.3. _____

Kopā par
6. uzd.: _____

7. Izmantojot informācijas avotus un savas zināšanas, uzraksti trīs PSRS sabrukuma cēloņus! (3 punkti)

- _____
- _____
- _____

7. _____

8. Vai Latvijai, atgūstot neatkarību, bija jā saglabā padomju laiku tautsaimniecība? Pasvītro savu izvēli un pamato savu viedokli ar trīs argumentiem! (3 punkti)

Jā Nē

1. _____

2. _____

3. _____

8. _____

9. Izdomā un uzraksti divus priekšlikumus (idejas), kā padomju laika Latvijas kultūrvēsturisko mantojumu padarīt interesantu savas valsts iedzīvotājiem un ārvalstu tūristiem! Pamato, kāpēc! (3 punkti)

1. _____

2. _____

Pamatojums

9. _____

Kopā par
2. daļu:

Rūpīgi iepazīsties ar uzdevumiem skolēna darba lapā un informācijas avotiem tekstu lapā! Izpildi prasīto! Ja nepieciešams, vari veikt atzīmes tekstu lapā, bet atbildes raksti darba lapā!

Avots A

Laikabiedru atmiņas par dzīvi Latvijas PSR 20. gs. 70. un 80. gados

1. laikabiedrs

Radinieki un draugi bieži gāja viens pie otra ciemos, rīkojām sirsnīgas mājas ballītes un diskotēkas skolā. Mans tētis (tavs vectētiņš) strādāja apģērbu noliktavā, tāpēc reizēm varējām dabūt deficītu – labus importa krekļus un džemperus, reizēm Indijā ražotas džinsenes. Pateicoties darbavietai, tētīm bija blats citās preču bāzēs. Mamma bija brigadiere pusvadītāju rūpnīcā „Alfa”. Ar pārtikas preču dabūšanu ikdienā nodarbojās omīte, kura no rīta līdz vakaram ķemmēja tirgu un Rīgas veikalus. To sortiments no gada uz gadu kļuva arvien trūcīgāks. Gaļu un desas izmeta vienu vai dažas reizes nedēļā, jau iepriekš zināmos laikos, tāpēc pirms tam jau bija izveidojušās garas rindas, kurās vienmēr stāvēja arī mūsu omīte. [...] Tolaik lielā vērtē bija viss, ko kāds atveda no ārzemēm: košļājamās gumijas, skaņuplates, džinsi, pat tukšas alus bundžas un firmīgie iepakojuma maisiņi.

2. laikabiedrs

Padomju laikā daudz kas bija labāk nekā tagad. Veselības aprūpe un izglītība bija bez maksas, tolaik pat iedomāties nevarēja, ka poliklīnikā vai augstskolā būtu jāmaksā. Mācību grāmatas deva valsts, tās bija vienādas visās skolās. Skolēni nēsāja vienādus formas tērpus, tāpēc bagātākie nevarēja pazemot un izsmiet trūcīgākos apģērba dēļ, kā tas notiek tagad. Arī sporta skolas un pulciņi visiem bija par brīvu. Benzīns maksāja dažas kapeikas litrā, tāpat brauciens autobusā, tramvajā un trolejbusā maksāja 4 vai 5 kapeikas, komunālie maksājumi bija tikai daži rubļi mēnesī, tāpēc ģimenes budžets šos maksājumus vispār nejuta. Visi bērni gāja skolā, visiem vecākiem bija darbs, valsts deva dzīvokļus, un nevienam nebija jābaidās par savu rītdienu.

3. laikabiedrs

Par Latviju kā kādreiz neatkarīgu valsti publiski runāt nedrīkstēja, par mūsu vectētiņa izsūtīšanu uz Sibīriju stāstīt nedrīkstēja, anekdotes par politiku stāstīt nedrīkstēja, apspriest acīmredzamo PSRS atpalcību, katastrofālo preču un pakalpojumu kvalitāti nedrīkstēja (lai gan visi to visu darīja), ceļot ārpus PSRS robežām un savām acīm redzēt citas valstis gandrīz nebija iespējams. Mīlēt Latviju nebija labi, runāt latviešu valodā ar krieviski runājošajiem kolēģiem nebija labi, ārzemju mūziku klausīties, moderni ģērbties, pirkt un pārdot no rokām ārpus veikala nebija labi... Valdīja neiedomājama liekulība – viens un tas pats cilvēks no tribīnes slavināja padomju varu, bet draugu pulkā par to visu ņirdza. Militārisms it visur un nemitīga baidīšana ar kodolkaru.

(No 12. klases skolēnu pētījuma „Padomju Latvija manu vecāku un vecvecāku atmiņās” materiāliem, 2008. gads)

Avots B

Padomju Latvijas oficiālā informācija par tautsaimniecību

Par sociālistiskās iekārtas priekšrocībām liecina tas, ka ekonomiskās attīstības temps Latvijas PSR ir daudz straujāks nekā ASV un attīstītajās Eiropas kapitālistiskajās valstīs. 1971.–1982. g. Latvijas PRS nacionālais ienākums palielinājās par 73% jeb vidēji gadā par 5,6%. Šis pieauguma temps ir 4,5 reizes lielāks nekā šajā pašā laikā Lielbritānijā, 2–2,4 reizes lielāks nekā ASV, Vācijas Federatīvajā Republikā un Itālijā. [...] Latvijas PSR ekonomika ir PSRS tautas saimniecības kompleksa sastāvdaļa; Latvijas PSR balstās ne vien uz saviem, bet arī uz visas valsts¹ dabas resursiem un milzīgo ekonomisko potenciālu, piedalās starprepubliku ģeogrāfiskajā (teritoriālajā) darba dalīšanā. Tas dod iespēju efektīvāk izmantot sociālistiskā ražošanas veida priekšrocības, [...] paaugstināt dzīves līmeni. [...]

Latvijas PSR tiek nodrošināta bezmaksas izglītība, ražošanas apmācība, bezmaksas medicīniskā palīdzība, apmaksāti atvaļinājumi, materiālais nodrošinājums vecumā un slimības gadījumos.

¹ Domāta Padomju Savienība.

(Tabulā iekļauta tikai daļa no visiem Latvijas PSR produkcijas veidiem).

Produkcijas veids	1950. gads	1960. gads	1970. gads	1980. gads
Dīzeļmotori	–	8394	11 000	12 639
Elektriskie vilcieni	75	349	462	570
Tramvaja vagoni	75	181	240	237
Radiouztvērēji	138 000	553 000	1 853 000	2 125 000
Mopēdi	–	10	300 000	325 000
Veļas mazgājamās mašīnas	100	177 000	636 000	590 000
Siers (tonnās)	nav datu	4356	10 192	17 978
Pilnpiena izstrādājumi: piens, krējums, kefīrs (tonnās)	nav datu	204 000	354 000	426 000
Zivju konservi (milj. kārbu)	11	51	103	210
Konditorijas izstrādājumi (tonnās)	nav datu	26 000	44 000	47 000

(Latvijas Padomju enciklopēdija. Rīga, 1984.)

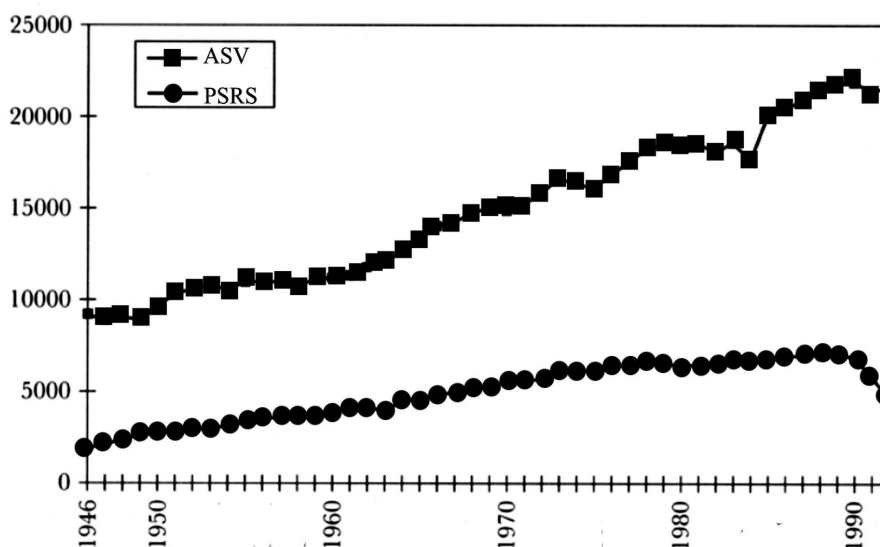
Avots C

20. gs. 80. gadu pirmās puses Latvijas PSR tautsaimniecības sasniegumu kolāža

Avots D

PSRS un ASV nacionālais kopprodukts uz vienu iedzīvotāju (dolāros)

(The Rise and Fall of the Soviet Economy: An Economic History of the USSR from 1945, 2003.)

Avots E**Fragmenti no Latvijas PSR cenzūras slepenajām atskaitēm un rīkojumiem**

1984. gadā pavisam kontrolēta 27 491 izdevniecības uzskaites loksne, t. sk. 13 239 latviešu valodā (48% no visa kontrolētā) (avīzes, zinātniskie izdevumi) [...] sīkiespieddarbi – 152 621 nosaukums. Caurskatīti 141 692 metri kinofilmu, pieņemta 71 ekspozīcija muzejos un izstādēs, parakstīti izvešanai uz ārzemēm 800 referātu, [...] kā arī 1913 fotogrāfijas. Veiktas 1156 iejaukšanās¹. [...]

Atdota pārstrādāšanai P. Putniņa lugā „Mūsu dēli” [...], kurā autors tīšām akcentē lasītāju uzmanību uz jautājumiem, kurus partija sen jau atrisinājusi. Viss lugas sižets veidots uz latviešu ģimenes it kā nepamatoto izsūtīšanu (uz Sibīriju) un tās sekām [...].

No V. Artava dzejoļu krājuma „Bumerangs” izņemts dzejolis „Variācijas par rindām” [...], kurā autors it kā ar humoru stāsta, ka mūsu dzīve pilnīgi pāiet rindās. Rindā viņš dzima, rindā auga, tur kļuva par vīrieti, atrada sievu un vispār, stāvot rindā, cilvēks vislabāk jūt, ka viņš dzīvo. [...]

No kapitālistiskām valstīm uz Latvijas PSR privātajām adresēm ievesti šādi izdevumi: „*Modern Woman*” („Modernā sievietē”, ASV). Žurnāls ieteic jaunus modes modeļus, reklamē automobiļu ieviešanu sadzīvē u. c.; [...] „*Family Circle*” („Ģimenes lokā”, ASV). Žurnāls ieteic sadzīves tehnikas jaunumus (mazgāšanas mašīnas, ledusskapjus) [...]; „*Ski*” („Slēpes”, ASV). Žurnāls par slēpošanas sportu. [...] Žurnālu galvenais virziens – reklāma [...], kas daudziem lasītājiem mūsu zemē var dot nepareizu priekšstatu par it kā visu kapitālistisko zemju iedzīvotāju bagāto un krāšņo dzīvesveidu.

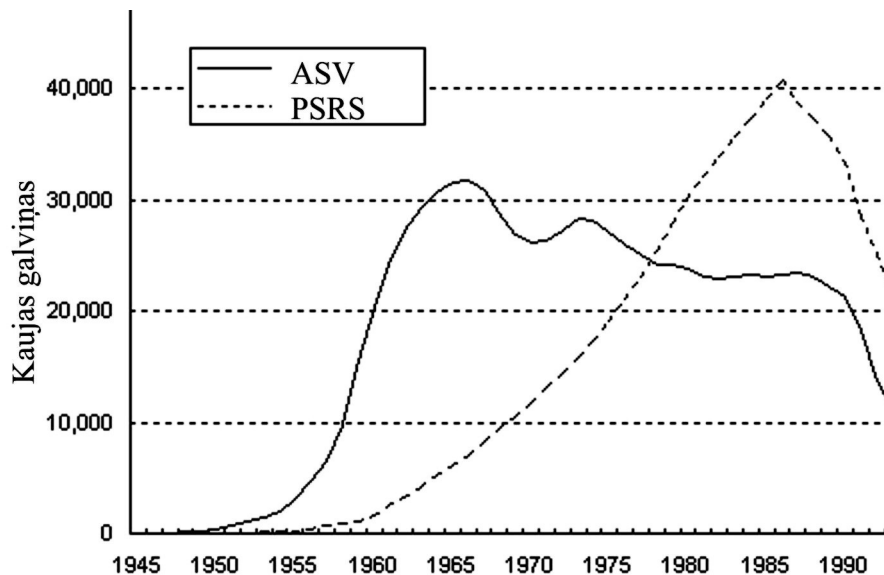
Par pārkāpumiem poligrāfiskās un pavairošanas (papīra kopēšanas) tehnikas iegādāšanā, glabāšanā un izmantošanā sastādīti 54 administratīvie protokoli. [...]

(Rīkojums) No ārzemēm drīkst ievest šādas skaņuplates²: Ilmāra Dzeņa „Ak, pavasar, ak, pavasar...”, „Vēl tu rozēs plūc...” [...] Aizliegts ievest skaņuplates, kas satur melus par PSRS, Padomju Latviju un padomju tautu: „Čikāgas piecīši” – „Par mani, draudziņ, nebēdā!”; [...] A. Legzdiņa, J. Ankipānes [...] „Jauki dzīvot tēvijā”; Eiropas latviešu dziesmu svētki Londonā „Tev mūžam dzīvot, Latvija”.

(Strods H. *PSRS politiskā cenzūra Latvijā 1940–1990. Dokumenti un materiāli. 2. daļa, Rīga, 2011.*)

¹ Cenzoru rīkojums izņemt vai pārstrādāt publicēšanai sagatavota darba fragmentu vai visu darbu.

² Domātas skaņuplates, ko iedziedājuši latviešu trimdas mākslinieki ASV un Lielbritānijā.

Avots F**PSRS un ASV kodolieroču sacensība**

(*The Rise and Fall of the Soviet Economy: An Economic History of the USSR from 1945, 2003.*)

Avots G**Pārtikas veikalā 80. gadu vidū.***Nelegāli izdarīti fotouzņēmumi***Avots H****G. Vīndedža karikatūra Latvijas PSR humora un satīras žurnālā „Dadzis”, 20. gs. 80. gadu pirmā puse**

– Es nupat redzēju briesmīgu sapni – man šajā namā piešķīra dzīvokli.

**EKSĀMENS LATVIJAS UN PASAULES
VĒSTURĒ
12. KLASEI
2015
SKOLĒNA DARBA LAPA
3. daļa**

KODS **-** **V E S**

Izvēlies vienu no tematiem un izpildi prasīto! (24 punkti)

Atzīmē ar X tematu, kuru izvēlējies!

- Analizē, kādas bija renesanses laikmeta izpausmes!
- Izvēlies vienu no Latvijas kultūrvēsturiskajiem novadiem (Kurzeme, Zemgale, Sēlija, Vidzeme, Latgale) un raksturo tā vēsturiskās attīstības īpatnības!
- Analizē emancipācijas procesus 20. gadsimtā!
- Analizē Latvijas Tautas frontes organizētās akcijas „Baltijas ceļš” nozīmi Latvijas vēsturē!

1. Uzraksti trīs jēdzienus, kas saistīti ar izvēlēto tematu un izskaidro tos! (6 punkti)

Jēdziens	Jēdziena skaidrojums

2. Uzraksti četrus ar tematu saistītus vēstures faktus (vēstures notikumus), personības! Vienam no šiem vēstures faktiem uzraksti vienu tā cēloni un sekas! (6 punkti)

Fakti, personības:

- ---
- ---
- ---
- ---

Fakts:	
Cēlonis:	Sekas:

